

Tradifusió: «El repte ha estat agafar l'estil tradicional i el flamenc i acoblar-hi instruments diferents»

Estrenem en primícia «Cucanyes de Callosa d'en Sarrià», que formarà part del primer disc 'Empaltant arrels' | Parlem amb el dolçainer petrerí David Valera sobre aquest avançament i el debut discogràfic de la formació

Tradifusió | Jordi Arques

Tradifusió no enganya. La seva proposta, com indica el nom, té la voluntat de fusionar la música tradicional amb altres gèneres. El projecte, encapçalat pel dolçainer petrerí David Valera, publicarà aquest divendres el seu primer treball, *Empeltant arrels* (Segell Microscopi, 2022), en què el repertori tradicional valencià i d'altres indrets de la península Ibèrica agafaran nous colors, timbres i harmonies. Avui us desvelem un avançament d'aquest nou disc, "Cucanyes de Callosa d'en Sarrià", una versió en clau rumbera plena de matisos. Parlem amb Valera sobre aquest tema i el debut discogràfic de la formació.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=tFmlagE375Q>

"Cucanyes de Callosa d'en Sarrià" és una tonada molt coneguda en el repertori. D'on prové aquesta cançó?

"Les Cucanyes" és una peça tradicional de la localitat de Callosa d'en Sarrià, situada a la comarca de la Marina Baixa, Alacant. A Callosa, el terme 'cucanya' fa referència a un joc que solia fer-se en les festes del poble amb un pal llarg, llis i ensabonat. La finalitat era agafar com a premi algun objecte lligat en un dels extrems. Per extensió, actualment la paraula 'cucanyes' fa referència a

tots els jocs populars que es disputen durant les Festes de Sant Jaume. La funció d'aquesta tonada és ben clara: animar els jocs i les competicions esportives.

Què té de singular l'arranjament que heu fet?

Doncs, principalment, l'hem harmonitzat, perquè tradicionalment es toca amb dolçaina i tabal, només. Nosaltres l'hem volgut incloure en el disc perquè pràcticament tothom del món dolçainer la coneix i n'hem fet un arranjament amb un caràcter molt rumber, ja que ens hem inspirat en la versió que va fer Miquel Gironés [exdolçainer d'**Obrint Pas**] a **Xiromita Trad Project**. Paral·lelament, una altra de les principals característiques del tema és la llarga roda d'improvisació, que compta amb solos de guitarra flamenca, dolçaina i baix elèctric.

Tradifusió Foto: Jordi Arques

Com va començar el projecte?

Tradifusió parteix de la meua amistat en Abraham Lojo. És un dels meus millors amics, vam entrar al mateix any a estudiar a l'Esmuc i tots dos estàvem en el departament de música tradicional: jo fent dolçaina i ell guitarra flamenca. De cara al meu projecte final de carrera, jo volia demostrar que la dolçaina és un instrument igual de vàlid i fusionar la seva sonoritat amb el flamenc i altres estils. Malauradament, com que no es va poder fer per la pandèmia, vaig impulsar un projecte amb la meitat del repertori que ja tenia preparat del recital final. Vaig buscar els músics que ja tenia presents per al recital i, a partir d'allí, vam agafar el repertori de cançons tradicionals que ja tenia arranjats i vam incorporar-hi nous temes.

La motivació principal del projecte era reactualitzar aquestes obres a un context contemporani?

Sí, volem innovar en la música tradicional d'una forma un poquet diferent. Nosaltres readaptem arranjaments i harmonies, fem algunes variacions i, sens dubte, no fem versions historicistes de cap cançó tradicional. En definitiva, volem que la gent valore un poquet més la música tradicional i

oferir una proposta diferent.

Creus que una de les claus per aconseguir aquesta fusió és que tots veniu d'àmbits musicals molt diferents?

Sí, Pau Barberà (acordió diatònic) i jo venim del món tradicional; Abraham Lojo (guitarra) i Pepe Alepuz (percussions) del flamenc; Josep Alòs (clarinet i clarinet baix) ve de la part de la música clàssica; Aitor Sáez de Jauregi ha estudiat percussió moderna a l'Esmuc i domina molt l'àmbit llatí i el tradicional, Alba Asensi (arpa i veu) ve de la música antiga i Daniel Vallejo ha estudiat jazz. Crec que el repte d'aquest projecte era agafar l'estil tradicional i el flamenc, acoblar-hi instruments diferents i compondre arranjaments atractius. Empastar una arpa, un acordió diatònic, una dolçaina i una guitarra flamenca no és senzill.

Tradifusió Foto: Jordi Arques

Com heu treballat els arranjaments? Amb el model de partitura més típic de la clàssica o anar provant?

En un principi, volíem barrejar idees i anar provant, però va ser impossible per la disponibilitat del grup. El baixista viu a Valladolid, el guitarrista és de Cadis, la cantant estava a Barcelona... Al final, vaig assumir el lideratge i jo preparava els temes amb les idees principals i els explicava a la resta la partitura que havia fet. Tot i això, ells també hi han anat afegint canvis a la guia que jo havia creat. En resum, jo sempre faig una primera proposta i després revisem plegats si cal canviar harmonies o arranjaments.

Als crèdits del disc consta que també hi toques el 'whistle' [una flauta celta]. Per què has decidit incorporar-lo?

Una de les cançons del disc és "Greensleeve & Tarantella Bella", en què juntem una cançó tradicional anglesa i una cançó d'Eduard Navarro. Com que a l'hora de gravar-lo ens faltava un pont per unir les dues cançons i "Greensleeves" també es relaciona amb la música celta i

Irlanda, vam decidir gravar el pont amb un *whistle*, malgrat que he de confessar que fins aquell dia no n'havia tocat cap en la meua vida! L'altre instrument singular que apareix al disc és al tema "Calle cruces", en què col·labora **Andrés Belmonte** hi i toca el *ney*, una de les flautes típiques de la música tradicional d'Orient Mitjà.

Al disc col·laboren diversos referents del món tradicional com Eliseo Parra o Pep Gimeno 'Botifarra'.

Sí, crec que l'apartat de les col·laboracions és un dels més importants de tot el disc. Volia que en el disc hi col·laborés gent que fos referent en l'estil i per això, vaig tenir clar des d'un primer moment que **Eliseo Parra** havia de participar-hi. El vaig conèixer a l'Esmuc i ell va ser el que em va ensenyar el camí de fusió amb el flamenc. En el seu àlbum *El man sur* (Nuba Records, 2015), interpreta la cançó "Jotalegrías", en què fusiona la jota i les *alegrías*, i com no podia ser d'altra forma, en el disc canta una *alegría* amb una base instrumental de jota. Per altra banda, com que dins del repertori hi teníem "L'havanera del Mareny", vam proposar-li a **'Botifarra'** perquè la cantés: ell ha estat un dels cantaors que més l'han difós i interpretat.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=QJcaFilyPww>

I com van sorgir les altres col·laboracions?

La resta de les col·laboracions van sorgir una mica més per amistats i afinitats. **Xavi de Bétera** és amic nostre i, a més, és qui canta habitualment "La riberenca" a Almussafes quan hi ha danses i, en el cas d'"El tesament d'Amèlia", volíem una altra veu de dona que pogués empastar bé i evoqués a la relació de mare i filla de la lletra. En un inici, havia de col·laborar **Marala** com a trio, però al final només vam poder comptar una d'elles: **Sandra Monfort**.